Клінк Ю. В.
асистент кафедри політичної психології
та соціально-правових технологій
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ЕКОНОМІСТІВ-ПІДПРИЄМЦІВ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Професійна освіта майбутніх економістів-підприємців потребує фахівців нового покоління. Вони повинні готуватися згідно європейських вимог до вищої освіти.

Під час засідання Європейської Ради у Стокгольмі 15-16 березня 2001 р. Були затверджені цілі майбутньої системи європейської освіти та професійної підготовки, а також робочі програми. Насамперед, указувались наступні цілі: удосконалення навичок, необхідних для сучасного суспільства (як загальна мета) та конкретні цілі, спрямовані на сприяння вивченню мов, розвиток підприємницької діяльності та загальне покращення якості європейської освіти. Окреслену загальну мету та конкретні цілі потрібно реалізувати якомога скоріше [1]

Сучасна освіта України характеризується двома складовими у професійній підготовці майбутніх фахівців. Перша складова включає співпрацю провідних європейських університетів, до яких логічно входять університети України. Друга складова потребує об'єднання освітніх систем та структур на рівні держав в єдиний європейський простір з єдиними результатами у фаховій підготовці. Єдині результати у професійній освіті складають у компетентності, тобто показники, за якими функціонуватимуть майбутні економісти-підприємці у своїй подальшій діяльності. У показниках закладено єдині вимоги стандартів підготовки та критерії. Така уніфікованість істотно підвищить конкурентоздатність наших фахівців на європейському ринку праці.

Оскільки у Європі при будь-якому підприємстві відкривають різноманітні заклади освіти, дитячі, дошкільні, куди батьки можуть здати дітей перед роботою і на будь-який час – від короткого терміну на 2-3-години і до тижня, то знайомлячись з діяльністю такого підприємства, ми упевнені: у недалекому майбутньому з'явиться потреба у кадрах, які зможуть організовувати таку роботу. Тому сучасному економісту необхідні педагогічні знання, уміння та навички, а отже і освітні компетентності.

Загалом термін «компетентність» у різних галузях науки та її напрямках тлумачать дещо по-різному, хоча суть залишається. Якщо взяти до уваги людство, то компетентність є ступенем зрілості людини незалежно від освіти. У вищій освіті є декілька визнаних тлумачень розглядуваного поняття. Наведемо кілька основних.

Словник іноземних мов подає поняття «компетентність» як особливість індивідуума, який володіє колом повноважень певних питань, які існують у чиємусь веденні. Competent (франц.) – компетентний, правомочний. Competens (латин.) – відповідний, здібний. Competere – вимагати, відповідати, бути придатним. Competence (англ.) – здатність (компетенція) [2].

В англійській мові компетентність є терміном, який визначає насамперед комерційну обізнаність. Більшість роботодавців у Великій Британії проводять пошук фахівців саме серед студентства шляхом проведення різноманітних семінарів, так званих commercial-awareness-workshop. Під час їх роботи проводяться консультації щодо бізнесу, який потребує країна у даний час, дають поради й студентам, й дорослим з питань попередження банкрутства [3].

У рекомендаціях Європейського парламенту та Ради Європи від 18 грудня 2006 року про ключові компетентності для безперервної освіти зазначено, що вони протягом життя являють собою «поєднання знань, навичок і відносин». І далі: «Вони

особливо необхідні для самореалізації та розвитку, соціальної інтеграції, активної громадянської позиції та зайнятості». Ключові компетентності необхідні в суспільстві та гарантують гнучкість у робочій силі, що дозволяє фахівцям швидше адаптуватися до постійних змін в умовах взаємозалежного світу. Вони роблять внесок у мотивацію і задоволеність працівників та якість роботи.

Там же автори вирізняють вісім ключових компетентностей:

1) комунікація рідною мовою – здатність виражати і узагальнювати поняття, думки, факти в усній і письмовій формі;

2) комунікація іноземними мовами – взаєморозуміння на міжкультурному рівні;

3) математична компетентність – здатність застосовувати математичні числення для вирішення педагогічних перешкод;

4) інформаційна компетентність – використання інформаційних технологій, базові навички в галузі ІКТ;

5) уміння вчитися – навчання, уміння організовувати навчання до власних потреб та обізнаності про методи і можливості;

6) соціальні компетентності;

7) почуття ініціативи – здатність перетворювати ідеї на дії, які включають творчість, ризик, здатність планувати й управляти проектами для досягнення цілей;

8) культурна обізнаність.

Відзначається також взаємозалежність зазначених вище компетентностей, у кожній з яких має проявлятися здатність до критичного мислення, ініціативності, креативності, готовності до прийняття рішень і конструктивного розв'язання проблем, оцінювання ризиків [1].

Формування професійних компетентностей у сучасних студентів-економістів банківської справи, майбутніх підприємців вимагає від навчального закладу, від педагогів принципово нових підходів у професійній освіті: інтеграції педагогічних та економіко-підприємницьких знань, умінь та навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року. Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_975.
2. http://medbib.in.ua/professionalnaya-kompetentnost-psihologa33637.html.
3. https://www.aspiringsolicitors.co.uk/commercial-awareness-workshop/.

Матвієнко О. В.
доктор педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки та методики
початкового навчання
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Протягом останніх років міжкультурне спілкування виконує важливу роль в нашому суспільстві, оскільки Україна вийшла на новий розвиток економічних, політичних та соціокультурних відносин. Тому, формуючись як особистість в оточенні